

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties,

Op de website 'koninkrijk.nu' zie ik verschillende reacties op het stembusresultaat bij de verkiezingen op Sint Eustatius. Enkele analyses deel ik, andere herken ik maar zijn niet direct die van mij; één springt eruit: die van dhr. Van Raak.

Op genoemde site wordt dhr. Van Raak geciteerd en ik haal aan: "*Na het ingrijpen van Nederland vanwege corruptie en wanbeleid is met veel mensen en middelen geprobeerd het eiland weer op te bouwen en het vertrouwen van de bevolking te winnen. De uitslag van deze verkiezingen laat zien dat dit is mislukt, een meerderheid van de bevolking verlangt terug naar de oude politieke situatie*".

Het idee van "veel mensen en middelen" zal ik niet direct ontkennen maar "het eiland weer op te bouwen en het vertrouwen van de bevolking te winnen" is apert onwaar!

Bij "op te bouwen" kun je denken aan het herstel van de rots onder Fort Oranje, of het herstellen en schilderen van muurtjes rond de kerkhoven of het plaatsen van straatnaambordjes en huisnummers. Met name eerstgenoemd project heeft natuurlijk helemaal niets te maken met het herstel van de democratie. Het vertrouwen winnen van de bevolking geschiedt nu eenmaal niet door het initiëren van hier en daar wat infrastructurele activiteiten.

Als het gaat om het winnen van het vertrouwen van de bevolking dan geschiedt zoiets natuurlijk in de allereerste plaats door een goede communicatie, en wel een op basis van gelijkwaardigheid. Die communicatie heeft nimmer, ik herhaal: nimmer, plaatsgevonden!

Het relaas op 'koninkrijk.nu' rondt af met: "*Volgens de SP-er hebben mensen op het eiland in meerderheid gekozen voor politici die niet willen dat het eiland onderdeel is van Nederland en die streven naar onafhankelijkheid*".

Juist deze opmerking is in mijn beleving zó *Nederlands*: niet praten met de mensen maar er wel een mening over hebben, en alleen op basis van de verkiezingsuitslag. Natuurlijk zou de repliek kunnen zijn: "maar daarom vraag ik ook om een referendum"; is het echter niet veel verstandiger nu (eindelijk eens een keer) in overleg te treden met de Statianen? Bijvoorbeeld met de nieuwe eilandsraad, of - in mijn optiek beter - in een townhall-setting waarin alle eilanders welkom zijn ¹.

Mijn interpretatie van hetgeen nu is geschied heb ik reeds geduid in mijn brief van gisteravond, en in het kort komt die erop neer dat de inmiddels tweeëneenhalf jaar durende interventie geenszins gericht is geweest op het dichterbij elkaar brengen van de Europees Nederlandse en de Statiaanse wereld. Alle inzet van mensen en middelen ten spijt.

Hoewel ik zelf een en ander natuurlijk ook niet heb onderzocht onderschrijf ik de conclusie van dhr. Van Raak als zou Sint Eustatius zelfstandig verder willen *absoluut niet*. Wel wil men meer zeggenschap en bovenal erkenning. Voor zover mijn waarneming strekt heeft Europees Nederland de afgelopen zes á zeven jaar Sint Eustatius nimmer gezien als een serieuze gesprekspartner. In termen

¹ Waarbij bedacht moet worden dat de Statianen na al eeuwen niet serieus te zijn genomen, nu niet ineens een waardig gesprekspartner zullen blijken. Ook het proces van communiceren zal immers moeten worden geleerd!

van omvang is dat wellicht begrijpelijk maar gegeven de omstandigheden *die Europees Nederland zelf heeft geschapen*, is een meer empathische attitude wellicht gepast, meer op zijn plaats, of zelfs: geboden!

Refererend aan de Daily Herald van 23 oktober 2020 (pagina 13) zie ik uitspraken van mw. Leerdam die zich duidelijk richten op een voornemen om de toekomst van Statia - 'een beter Statia voor ons allen' - vorm te geven in gezamenlijk overleg met mede-Statianen, stakeholders *en Nederland*.

Laat dat nu haar handreiking zijn voor een goed overleg met Nederland, mag zij dan niet ten minste verwachten dat de handschoen aan de andere kant van de oceaan wordt opgepakt om feitelijk eens om de tafel te gaan zitten? En dan bedoel ik niet aan tafel met dhr. Van Rij, hier ergens op Statia, nee: gewoon haar eens netjes ontvangen in Den Haag om te praten over wederzijdse standpunten en verwachtingen.

Voor de goede orde: ik heb niet met haar gesproken en ik weet dus niet welke verwachtingen zij (en haar PLP) precies koestert maar ik ben ervan overtuigd dat voor het vormgeven van het *toekomstige en betere Statia voor ons allen* helemaal geen 'zelfstandigheid' (binnen of buiten het Koninkrijk) nodig is, doch gewoon een goed en realiseerbaar plan met de daarbij benodigde middelen. Het is - nogmaals - mijn absolute overtuiging dat binnen de context van het 'openbaar lichaam' met een flexibele structuur van afspraken wát op landelijk (Nederlands) en wát op lokaal (Statiaans) niveau kan of moet worden uitgevoerd, aan de wensen van de PLP (of algemener: aan die van Statia) kan worden voldaan binnen breder gestelde kaders ter zake van 'wat', 'hoe', 'door wie', 'wanneer' en 'met welke middelen'. In een andere context zou men wellicht kunnen spreken van een 'bestuursakkoord'.

Zou het niet een goed idee zijn om met haar, of met beide fractieleiders (dus van PLP en van DP), op uw uitnodiging (of die van de regering, natuurlijk) aan een Haagse tafel met Haagse functionarissen te gaan zitten om op basis van de Statiaanse inbreng te bezien of er openingen zijn te vinden? In plaats van Haagse functionarissen die zonder Statiaanse inbreng wel zullen bepalen wat goed voor Statia is!

Acht u het mogelijk dat een ommezwaai in het Haagse gedrag, zoals hier voorgesteld, realiseerbaar is? Het lijkt me dat Europees Nederland aan zet is bij het tonen van haar goede wil. En natuurlijk mag u verwachten dat de Statiaanse fractieleider(s) beslagen ten ijs kom(t)(en): bereid een goed plan voor, zo zou de verwachting door mij worden geformuleerd (maar dat is aan u, of aan de regering ;-).

Het is mijns inziens allemaal een stuk constructiever dan "zet de boel maar op Marktplaats.nl" of woorden van soortgelijke strekking. Ook de oproep van dhr. Van Raak zou ik graag nog even teruggenomen zien worden teneinde bovengenoemd voorstel een kans te geven.

Mag ik u vragen het daarheen te leiden dat bovengenoemd constructief pad kan worden doorlopen? Bij voorbaat mijn dank daarvoor!

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.